

Gmina Pisz
ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
<http://bip.pisz.hi.pl/>

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie gminy Pisz za 2020 rok**

25

1. Wprowadzenie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm., od dnia 24 sierpnia 2020 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.) w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejszą analizę, zgodnie z art. 9tb ust. 1 powyższej ustawy, sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, informacji przekazanych przez prowadzącego instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania Burmistrza Pisz z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza obejmuje w szczególności: możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, liczbę mieszkańców, liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 powyższej ustawy, ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Pisz, ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r.

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określały szczegółowo stosowne uchwały Rady Miejskiej w Pisz.

Usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Pisz oraz odbioru odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów biodegradowalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Pisz w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. świadczyła firma pn. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. z siedzibą w Pisz przy ulicy Tęczowej 2.

W ramach umów zawieranych z wykonawcą na terenie Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. z siedzibą w Pisz, przy ul. Olsztyńskiej 3 został utworzony Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który był czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 15:00.

W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odbierane i zagospodarowywane były następujące rodzaje odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości:

- z nieruchomości zamieszkałych:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- bioodpady,
- odpady pochodzące z selektywnej zbiórki: papier i tektura, odpady z tworzyw sztucznych, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, szkło i odpady opakowaniowe ze szkła, odpady wielkogabarytowe,

- z nieruchomości niezamieszkałych:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- bioodpady,
- odpady pochodzące z selektywnej zbiórki: papier i tektura, odpady z tworzyw sztucznych, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, szkło i odpady opakowaniowe ze szkła.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych były przyjmowane następujące rodzaje odpadów komunalnych: papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt

elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki i chemikalia oraz zużyte baterie i akumulatory.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenów nieruchomości i terenów przeznaczonych do użytku publicznego w 2020 roku była następująca:

I. Selektywnie zebrane odpady komunalne z podziałem na frakcje: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne zbierane na terenie miasta i gminy Pisz odbierane były:

- 1) z terenów zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz z terenów nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - co dwa tygodnie,
- 2) z terenów nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - co dwa tygodnie,
- 3) odpady wielkogabarytowe z terenów zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz z terenów nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - co kwartał.

II. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne na terenie miasta Pisz odbierane były:

- 1) z terenów zabudowy jednorodzinnej - jeden raz w tygodniu,
- 2) z terenów zabudowy wielorodzinnej - dwa razy w tygodniu lub w razie potrzeby częściej z częstotliwością gwarantującą sprawny odbiór odpadów komunalnych,
- 3) z terenów nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - jeden raz w tygodniu.

III. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne na terenie gminy Pisz, poza obszarem miasta Pisz, odbierane były:

- 1) z terenów zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej - trzy razy w miesiącu,
- 2) z terenów nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - trzy razy w miesiącu.

IV. Odpady ulegające biodegradacji, w tym bioodpady, odbierane były:

- 1) na terenie miasta i gminy Pisz z terenów zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz na terenie miasta Pisz z terenów nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - jeden raz w tygodniu,
- 2) na terenie gminy Pisz, poza obszarem miasta Pisz, z terenów nieruchomości,

na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - dwa razy w miesiącu.

Odpady komunalne były zbierane w następujących znormalizowanych pojemnikach: SM-110 o pojemności 0,11 m³, PA-1100 o pojemności 1,1 m³, POK-11 o pojemności 2,2 m³, KP7 o pojemności 7,2 m³ i workach PCV o pojemności 120 litrów.

3. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z treścią art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem został obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Definicję instalacji komunalnej zawiera art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm., od dnia 4 maja 2020 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.). Zgodnie z art. 9e ust. 1c wymienionej ustawy dopuszcza się przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do instalacji komunalnej za pośrednictwem stacji przeładunkowej, o której mowa w art. 23 ust. 10 ustawy o odpadach.

Na terenie gminy Pisz nie funkcjonuje instalacja spełniająca wymogi instalacji komunalnej, w związku z czym nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z przetwarzania tych odpadów zapewniającą mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielanie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Według Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 przyjętego uchwałą Nr XXIII/524/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz.

z 2017 r. poz. 372 z późn. zm.) oraz uchwałą Nr IV/68/19 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2019 r. zmieniającą uchwałę nr XXIII/524/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2019 r. poz. 1630) obszar województwa jest podzielony na pięć regionów gospodarki odpadami: Region Północny, Region Centralny, Region Północno-Wschodni, Region Wschodni i Region Zachodni.

Gmina Pisz wchodzi w skład Regionu Centralnego. Zgodnie z założeniami ww. planu niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne były w 2020 r. przekazywane do regionalnej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, tj. Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o. z siedzibą w Olsztynie. Odpady ulegające biodegradacji z terenu gminy Pisz były przekazywane do regionalnej instalacji do kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, tj. do firmy DBAJ Marta Prychodko z siedzibą w Świątynie. W przypadku awarii instalacji regionalnej lub w przypadku niemożności przyjmowania odpadów z innych przyczyn przez instalacje regionalne uchwała Nr XXIII/524/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2017 r., poz. 372 z późn. zm.) wskazuje instalacje do zastępczej obsługi Regionu.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z zadań własnych gminy jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ust. 1 ustawy o odpadach.

W związku z powyższym, Gmina Pisz jest jednym ze współudziałowców spółki Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie, regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Centralnym.

Na zlecenie Gminy Pisz, w 2020 r. trwała budowa nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego na działce oznaczonej nr geod. 1149/32, obręb geod. Pisz 1 – miasto, przy ul. Tęczowej.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych

Koszt związany z odbiorem i zagospodarowaniem selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Pisz (w tym obsługą Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych) oraz odbiorem niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów biodegradowalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Pisz za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku wyniósł łącznie 1 990 519,16 zł brutto (słownie złotych: jeden milion dziewięćset dziewięćdziesiąt pięćset dziewiętnaście 16/100).

Koszt zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów biodegradowalnych w regionalnych instalacjach przewidzianych do obsługi Regionu Centralnego w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. wyniósł łącznie 4 358 516,38 zł brutto (słownie złotych: cztery miliony trzysta pięćdziesiąt osiem pięćset szesnaście 38/100).

6. Liczba mieszkańców Gminy Pisz

Liczba osób zamieszkujących gminę Pisz, w rozumieniu art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zgłoszonych w deklaracjach o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2020 r., wynosiła 19 628 mieszkańców.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wobec których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 powyższej ustawy

Gmina Pisz od początku funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, tj. od 1 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. objęła tym systemem zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i nieruchomości niezamieszkałe. W związku z tym podmioty będące właścicielami powyższych nieruchomości nie miały obowiązku zawierania indywidualnych umów z firmami wywozowymi świadczącymi usługi w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych.

8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Pisz

Łączna masa odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Pisz wyniosła 10 239,1550 Mg natomiast łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniosła 9 790,9650 Mg.

9. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zestawienie ilości odpadów przedstawia poniższa tabela:

Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 odebranych z terenu gminy Pisz [w Mg]	8 259,4600
Masa odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 20 02 01 odebranych z terenu gminy Pisz [w Mg]	395,2500
Masa odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 20 02 01 przekazanych do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych [w Mg]	311,8090
Masa odpadów przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych [w Mg]	0,00
Masa odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania [w Mg]	308,1000

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 2167) oraz z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie

poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412) Gmina Pisz w 2020 r. osiągnęła następujące poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.: 0,00 %,

*Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, **maksymalny** dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 roku wynosi 35 %.*

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych (papier, metal, tworzywo sztuczne, szkło): 31,18 %,

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2020 roku wynosi 50 %.

- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe): 99,01 %.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w 2020 roku wynosi 70 %.

Należy zauważyć, że nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie narzuciła obowiązek segregacji odpadów komunalnych. W związku z powyższym wolumen masy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych uległ zmniejszeniu.

Gmina Pisz w 2020 r. nie osiągnęła poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych (papier, metal, tworzywo sztuczne, szkło). Powyższe spowodowane zostało m.in. wykazaniem przez podmioty zbierające odpady komunalne mniejszych, w stosunku do lat ubiegłych, mas odpadów segregowanych, które były przekazane recyklerom. Wynika to z sytuacji związanej z ogólnoświatową epidemią COVID-19 i zastoju na rynkach zbytu dla surowców segregowanych.

Nieosiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych skutkuje nałożeniem przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, w drodze decyzji, kary pieniężnej, na podstawie art. 9z ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w drodze decyzji, może zawiesić zapłatę kary

pieniężnej na okres konieczny do podjęcia działań naprawczych, nie dłuższy niż 5 lat, w przypadku przedstawienia przez gminę udokumentowanego wniosku dotyczącego podjętych działań naprawczych zmierzających do usunięcia przyczyny nałożenia tej kary. Po usunięciu przyczyn nałożenia kary pieniężnej kara ta podlega umorzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w drodze decyzji (art. 9ze ust. 3 powyższej ustawy).

Wobec powyższego Burmistrz Pisz, w przypadku nałożenia powyższej kary, złoży niezwłocznie do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska udokumentowany wniosek zawierający podjęte działania naprawcze, celem zawieszenia zapłaty kary na okres 5 lat.

Niewątpliwie do już podjętych działań naprawczych wpływających korzystnie na osiągnięcie właściwego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych można na dzień dzisiejszy zaliczyć budowę nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Tęczowej w Pisz, zapewniającego odbiór większej ilości frakcji odpadów oraz zintensyfikowanie działań w przedmiocie organizacji kampanii edukacyjnych w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.

10. Podsumowanie

Gmina Pisz za rok 2020 była zobowiązana do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi między innymi z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych uchwał.

W zakresie zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów ulegających biodegradacji Gmina Pisz w 2020 r. działała zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Planie gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne były przekazywane do regionalnej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, tj. Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o. z siedzibą w Olsztynie. Natomiast w przypadku odpadów ulegających biodegradacji były one przekazywane do regionalnej instalacji do kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów w Regionie Centralnym, tj. do firmy DBAJ Prychodko Marta z siedzibą w Świętajnie.

Warto podkreślić, że prowadzona przez mieszkańców Gminy Pisz oraz podmioty coraz lepsza, prawidłowa segregacja odpadów komunalnych powoduje zmniejszenie ilości odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazywanych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz zapewnia odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełniać wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a *de facto* normy unijne. Taki stan rzeczy może przełożyć się również na zmniejszenie kosztów zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, co jest ściśle związane z wysokością stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ponadto planowane utworzenie w 2021 roku nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Tęczowej powinno skutkować obniżeniem wolumenu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i jednocześnie wzrostem wskaźnika poziomów recyklingu dla Gminy Pisz.

/Burmistrz Pisz/

